

26 SEP 2014

Justis- og beredskapsdepartementet
Lovavdelingen
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Deres ref.:

Vår ref.:
GHASVOLD
S14/2967

Arkivnr:
000 &13
L59136/14

Dato:
19.09.2014

Ved henvendelse vennligst oppgi referanse S14/2967.

Høring - endring i oreigningslova § 4

Asker kommune viser til brev av 24.6.14 hvor det foreslås endringer i oreigningsloven § 4.

Asker kommune støtter forslaget, jf formannskapets vedtak.

Med vennlig hilsen

Marte Helene Lie
Leder for plan- og bygningsavdelingen

Gudbrand Hasvold
juridisk rådgiver

Vedlegg:

1. Formannskapets vedtak av 19.9.14
2. Saksfremlegg til formannskapet

1

ASKER KOMMUNE

L.nr.: 59123/14
S.nr.: 14/2967
Arkivnr.: 000//&13
Dato: 19.09.2014
Saksbeh.: Gudbrand Hasvold

Utvalg	Formannskapet		
Møtedato	16.09.2014	Utvalgssak	142/14

Saksprotokoll: Høring - Forslag om endring av oreigningslova § 4

Behandling:

På bakgrunn av innspill fra Ole Jacob Johansen foreslo ordfører at forslag til endring av oreigningsloven støttes.

Innstillingen, og forslaget fremmet av ordføreren ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Forslag til endring i oreigningsloven støttes.

2

SAKSFREMLEGG

Godkjent av:

Arkiv: 000 &13

Saksbehandler: Gudbrand Hasvold

Arkivsaksnr.: 14/2967

Høring - Forslag om endring av oreigningslova § 4

::: Sett inn innstillingen under denne linja – denne linjen skal ikke fjernes↓

Rådmannen anbefaler formannskapet å fatte slikt

v e d t a k:

Forslag til endring av oreigningsloven tas til orientering.

::: Sett inn innstillingen over denne linja – denne linjen skal ikke fjernes↑

... Sett inn saksutredningen under denne linja – denne linjen skal ikke fjernes↓

1. Sammendrag og konklusjon

Justis- og beredskapsdepartementet har sendt på høring utkast til endring i lov om oreigning av fast eiendom (oreigningsloven) § 4. Utkastet går i hovedsak ut på at et endelig vedtak om forhåndsundersøkelser til bruk for et påtenkt ekspropriasjonsinngrep skal utgjøre et særlig tvangsgrunnlag etter tvangsfullbyrdelsesloven kap 13. Dette blir fastsatt i et nytt fjerde ledd i oreigningslova § 4. I tillegg foreslås det noen mindre språklige endringer i §§ 4 og 19. Sistnevnte endringer innebærer ingen realitetsendring, og omtales derfor ikke nærmere i det følgende. Høringsfristen er satt til 1.10.13.

Lovforslaget kommer som en følge av at gjeldende rett medfører at mange viktige tiltak, som for eksempel veiutbygging og byggetiltak, blir sterkt forsinket, som en følge av at grunneier/rettighetshaver motsetter seg et endelig vedtak om undersøkelser. Formålet er altså å få gjennomført undersøkelsene med tvang uten å måtte gå gjennom domstolene.

Rådmannen slutter seg til departementets vurdering og støtter de foreslåtte endringene.

2. Bakgrunn for saken. Saksopplysninger

Etter oreigningslovens § 4 første ledd første punktum må grunneier/rettighetshaver til eiendom som kan bli gjenstand for ekspropriasjon, tåle at det blir gjort «*mæling, utstikking og anna etterrøking til bruk for eit påtenkt oreigningsinngrep*» på eiendommen. Man må altså tåle at det blir foretatt undersøkelser på eiendommen i påvente av eventuell ekspropriasjon.

Problemet oppstår der grunneier/rettighetshaver motsetter seg et endelig vedtak om undersøkelser og nekter eksproprianten fysisk tilgang til eiendommen. Etter gjeldende rett må eksproprianten da få tåleplikten fastslått ved dom for å få tvangsgjennomført vedtaket. Dette fører til at viktige tiltak blir sterkt forsinket.

Departementet ser at det ofte er behov for relativt fort å kunne gjennomføre undersøkelser etter oreigningslovens § 4 første ledd i sammenheng med eventuelle kommende ekspropriasjonstiltak, og

at det er uheldig at viktige samfunnstiltak blir sterkt forsinket av at grunneier/rettighetshaver ikke retter seg etter endelige vedtak. Dette fører til at juridisk og teknisk kompetanse må benyttes til å skaffe tvangsgrunnlag for gjennomføring av undersøkelser, noe som igjen medfører at ressursene ikke blir utnyttet slik de bør.

En rask gjennomføring av undersøkelser vil ofte være til fordel for grunneier/rettighetshaver. I mange tilfeller vil undersøkelsene føre til at det ikke blir gjennomført noen ekspropriasjon, og dersom undersøkelsene tilsier at ekspropriasjon skal gjennomføres, vil en grunneier/rettighetshaver kunne planlegge fremtiden ut fra det. Både spørsmålet om det skal gjennomføres ekspropriasjon og om størrelsen på ekspropriasjonserstatningen vil ellers bli prøvd for domstolene gjennom skjønn, dersom det ikke oppnås enighet mellom eksproprianten og grunneier/rettighetshaver.

Grunneier/rettighetshaver som nekter å rette seg etter endelige vedtak, er det ofte liten grunn til å verne. Det kan likevel skje feil i vedtak om undersøkelser, samt at vedtakene kan være inngripende for enkeltpersoner. Etter lovforslaget er det derfor bare «*endelige vedtak*» som utgjør særlig tvangsgrunnlag. En eventuell tvangsgjennomføring er altså først aktuelt etter at klagefristen er ute eller klagebehandlingen er avsluttet.

Et endelig vedtak om undersøkelser kan bringes inn for domstolene på vanlig måte. Hvis grunneier/rettighetshaver lider tap, som følge av at undersøkelsene fører til skade eller ulempe, har han krav på erstatning, jf orl § 4 tredje ledd.

Det foreslås at endringene tar til å gjelde straks.

Se vedlagte høringsbrev og høringsnotatet for en grundigere vurdering av endringsforslaget.

3. Rådmannens vurderinger

Rådmannen slutter seg til departementets vurdering og støtter de foreslåtte endringene. Saken legges derfor frem for formannskapet til orientering, uten forslag til uttalelse.

Selv om det ikke foreligger et forslag til uttalelse fra rådmannen, vil det være opp til formannskapet å avgi en høringsuttalelse til de foreslåtte endringer.

Lars Bjerke (sign.)
Rådmann

Vedlegg:

1. Justis- og beredskapsdepartementets høringsbrev, datert 24.6.14
2. Høringsnotat

... Sett inn saksutredningen over denne linja – denne linjen skal ikke fjernes↑